

domorodca. Gospod Andrej Likar, fajmošter v Polomu, je 20. dan t. m. v Gospodu zaspal... Likar je bil že od mladih nog ves vnet za mili materni jezik in narodno slovstvo... Komu niste dve 1850. leta natisnjeni igri za slovensko gledišče znane? — Po tem takem je A. Likar tisti slovenski rodoljub, kateri je iz ilirskega prestavil dve igri za slovensko gledišče: I. *Juran in Solija, ali Turki pri Sisku* (str. 72); II. *Štepan Šubic, ali Bela IV. na Horvaškim* (str. 108), kateri je natisnil v Ljubljani l. 1850 Eger, založil pa Giontini. — Razun imenovanih je sestavil še več družih izvrstnih spisov, ki se tu in tam po slovenskih časnikih nahajajo, kakor n. pr. več duhovnih ogovorov itd. Poslednji čas je mislil tudi občerazumljiv kršanski nauk spisati in na svetlo dati, pa žalibog, da ga je nemila smert po kratki bolezni vzela hvaležni mu domovini. Lahka mu zemljica!

Dopisi in novice.

— **Iz seje c. k. dež. šl. sveta za Kranjsko** dne 14. avgusta 1879. Presedoval je c. k. dvorni svetovalec vitez dr. Anton Schöppel, navzočnih je šest članov.

Prebrale so se najprej vloge razrešene od zadnje seje. Na dnevnem redu je bilo: Krajnemu šl. svetu se dovoli na njegovo prošnjo poldnevno poučevanje. —

Vsled disciplinarne preiskave zveršivše se nad učiteljem po c. k. okrajnem šl. svetu ima se učitelj za kazen premestiti. —

Po nasvetu c. k. okrajnega šolskega sveta se ljudski učitelj stalno umešča. —

Prošnje treh realnih učencev za ponavljanje izpita so se predložile slavnemu c. k. ministerstvu za uk in bogočastje. —

Zbirka pesem predložena po učitelju godbe ima se predlagati sl. ministerstvu.

Sklepalo se je tudi o prošnji štirih gojencev na c. k. m. učiteljišču za dovolitev ponavljavne skušnje.

Poročilo c. k. dež. nadzornika o nadzorovanji ljudskih šol vzelo se je na znanje, primerni ukazi so bili poslani dotičnemu c. k. okrajnemu šl. svetu, ko je bil ob enem učitelj iz službenih ozirov prestavljen na drugo učiteljsko mesto.

Po predlogu ravnateljstva c. k. gimnazije je bila spoznana dvema profesorjema petletna doklada.

Pritožba zoper rzsodbo c. k. okraj. šl. sveta, ki se tiče izplačevanja za šolsko snaženje in napravo tiskarij je bila razrešena.

Nadučitelju se je dovolilo stopiti v pokoj po predlogu c. k. okrajnega šl. sveta.

Prošnje za denarno pripomoč in nagrado, pritožbe zoper kazni o šolskih zamudah so bile razrešene.

— **Iz seje c. k. dež. šl. sveta** dne 28. avgusta 1879. Učitelj na meščanski šoli je prosil denarne podpore, ukazalo se je c. k. okrajnemu šl. svetu, kako ima tukaj postopati.

III. razred ljudske šole nekodi, ima se začasno umestiti, to se je poterdilo in okraj. šl. svēt naj le službo razpiše.

Učitelj pri sv. Petru v Ljubljani Leopold Cvek je bil postavljen v pokoj s priznanjem za njegovo dolgo in hasnovito službovanje.

Učitelj, zoper kterega se je zveršila disciplinarna preiskava, se ima predstaviti za kazen drugam.

Nadučiteljska služba nekodi, se še sedaj ne bode razpisala, kakor je navsetoval okraj. šl. svēt.

Iz službenih ozirov imata se po nasvetu c. k. okraj. šl. sveta prestaviti dva učitelja.

Po poročilu ravnateljstva c. k. ž. učiteljsča ima dobiti glavni učitelj petletno doklado.

Prošnji dveh pomožnih učiteljev za pripuščenje k učiteljskemu izpitu ste bili predloženi c. k. ministerstvu.

Prošnje za nagrado zarad poučevanje v gospodarstvu in v ženskih ročnih delih, prošnje za denarno pripomoč so bile razrešene.

— **Pri občnem zboru vdovskega učiteljskega društva** dné 25. t. m. bode na dnevnem redu tudi: 1) Prošnja organista in bivšega učitelja g. Kravska iz Rudolfovega za letno podporo po §. 11. dr. pravil, in 2) prošnja učiteljske vdove gsp. Jeromove za izredno pripomoč; prošnja podpira siromaštvo in okolnost, da vdova še ni dobila četertletne pogrebneine (Kondukt-Quartal). 3) Vdova Piuk, bivša Stamcer-jeva iz Selc, prosi podpore, prisiljena po nemilih okoljstava.

— **Slovensko učiteljsko društvo.** G. Levičnik se je oglasil, da hoče govoriti o taktiranji pri pisanji. Stvar pride na razgovor, ako se ne bode debata pri vdovskem društvu preveč raztegnila. Še enkrat vabimo vse slovenske ljudske učitelje k zborovanji. Stvar, za katero se poganjamo, je vsem zuana, kar si želimo, za kar prosimo, to smo že večkrat povedali, izrečimo še danes, da slovensko učiteljsko društvo ne zahteva ničesa drugega od tega, kar je uže postavno določenega. To, kar velja drugim narodnostim v Avstriji naj velja tudi nam Slovencem. Otroci naši naj se izuče na podlagi maternega jezika. — No, to uže imate, kaj še več zahtevate! — Prijatelj je poslal prijatelju koš rakov in selu je dal pismo, v katerem je bilo zapisano, kaj je v košu. — Sel zadremlje in reakcionarji so izlezli, kamor drago; a sel nese prazen koš in pismo. — Adresat prebravši pismo mu reče: v pismu so raki. — Dobro, mu zaverne posel, dobro, da so v pismu, a meni so ušli iz koša. — Svoje rodoljubje je treba, kedar je prilika in potreba, javno pokazati, sicer pa neumorno, tiho in vztrajno delati, imeli bomo le to, kar si z žuljem in s potom na obrazu priborimo. Ni zadosi, da včasih izza germa za politiškem neprijateljem ohleške mečemo, marveč javno je treba povedati, kar je potreba našemu solstvu, in po svoje pripomoči, da dosežemo, česar potrebujemo. — Naši politiški neprijatelji nas radi černijo, da sovražimo nemški jezik, nas sumičijo pred očmi vlade in nam podtikujejo namenov, katerih nimamo, pa tudi imeti ne moremo. Dobro vemo, da je nemški jezik v Avstriji tako rekoč deržavni jezik, in da pri nas potreben vsakemu, ki hoče priti do višje omike po srednjih solah. Dokler te ostanejo take, se tudi učni čerteži za večrazredne, recimo tri- ali štirirazredne ljudske šole premeniti ne dađó, otroci se morajo dovolj v nemščini poučevati, da so jim srednje šole odperte. Koristen je nemški jezik obertniku in tergovcu, sicer pa tudi vsakemu privoščimo, da bi nemški znal, ko bi bilo le to doseči mogoče. Ali nemščino tje siliti, kamor ne gre, kjer se nič drugega s poučevanjem v nemščini ne doseže, nego to, da se otrok še slovenski brati ne nauči,

naj zagovarja to, kdor more, mi ne. Kaj je nasledek temu? Šole slovenskemu kmetu veliko manj koristijo, kakor bi sicer mogle. V drugo se tukaj ne spuščamo, le toliko rečemo, da zaradi pešice tujih ni treba obsojevati vsega ljudstva v ponemčevanje in v narodno smert. Pri takem ravnanji národ v omiki zaostaja, a nekateri pa zopet pravijo: Ljudstvo se mora bolj v nemščini poučevati! — Kakor se dosihmal ravna po učiteljskih bi morali učiteljski pripravniki modrejši biti od svojih učencov, kajti to, kar od učenika nemški slišijo, bi mogli slovenski povedati svojim učencem. Kaj pomagajo vse lepe in dobre postave na papirji, ako pa nihče ni zavezan, ravnati se po njih. Večina otrok pri nas je slovenske narodnosti, nemščina je tuj jezik, v katerem se morajo učiti tako, kakor pametna pedagogika veleva: z obilnimi vajami, s prestavljanjem iz jezika v jezik, s primerjevanjem. Siliti otroke, da bi se tujega jezika učili s tujimi besedami, pravi se izrejevati blebetavce, a ne pametna bitja, ki bi znala presojevati in misliti. Poučni jezik pri nas ne more drugačen biti kakor slovenski, nemščina ostane obligaten predmet, ki se ne sme zanemarjati. To smo zmirom terdili, to velja dan danes tako, kakor je veljalo pred 10 ali več leti. Naj nas zaradi tega sumničijo ali pisano gledajo prijatelji in neprijatelji, storimo le svojo dolžnost, ako v tej priliki, ko vabimo učitelje k občnemu zboru slovenskega učiteljskega društva, svoja načela še enkrat ponavljamo. Kdor se z nami v mislih strinja, naj se tudi združi z nami, sedaj ko se tudi v višjih krogih ne sliši več tista malo državniška beseda »Slovane je treba pritisniti k steni«. Ranjki Slomšek je večkrat poudarjal: Pri vsem svojem narodnem prizadevanji zanašajmo se na previdnost božjo in na modrost vladarjevo, sicer bi bilo naše delo prazno delo. — Točno ob 9. uri zboruje vdovsko društvo, potem »slovensko učiteljsko društvo« in »Narodna šola«. Na zdravje!

— Iz Kranjskega šolskega okraja, 22. julija. (Učiteljska konferenca v Kranji za šl. l. 1878/79. Konec.) Izmed g. g. poročevalcev imel je prvi besedo g. Jan. Dolinar, in sicer na vprašanje: »S čim si učitelj opomore?« V domačem jeziku povedal nam je na kratko, a dobro, da učitelj more imeti ljubezen do poklica, tega pa ima, ako si je učiteljstvo izvolil iz pravega namena; — učitelj naj bo ponižen, ne napihnjen; naj zvesto spolnuje svoje dolžnosti; naj se vedno bolj izobražuje; naj se trudi za občno omiko mladine, in naj bo vsem lep izgled. —

Temu poročilu je nasledovalo ono g. K. Bernard-a (tudi slovenski), in sicer »o bistrenju spomina«. Razložil je g. govornik najprej, kaj je dušna moč, kaj spomin, in kaj to pri človeku rodi. Dokazal je, da je zlasti dober spomin človeku za vse življenje posebne važnosti. Gojiti (vzbujati) se more posredno in neposredno. Svetoval je, naj bi se spominke vaje gojile že z nježnimi otroci v domači hiši (kamor se vé, ne sega učiteljev vpliv); v šoli pa naj se vzbuja spomin posebno s tako zvanimi govornimi vajami, in to koj prvo leto; vadijo naj se otroci na pamet izrekov, pesmic, povestic; s pričetka bolj lahkkih stvari, od katerih se s časom prestopi na težje predmete. S tem se privadijo otroci dobro misliti, ter lahko se učiti na pamet. Izrekel je g. poročevalec k sklepu tudi željo, naj bi tudi stariši doma pogostno otroke spraševali o šolskih ukih, kar se pa zlasti na deželi le redkokdaj zgodi. Ves ta referat so navzoči pazljivo poslušali in menda tudi odobrili. —

Tretji poročevalec je bil g. A. Kmet, ki je govoril (tudi po domače) spričetka o koristi računstva, ker je tega treba znati bogatinu in siromaku. Za počitovanje priporočal nam je posebno palčic, dokaj pripravnejše so, kakor da

bi si otrok s persti pomagal. Navedel je potem mnogo računskih izgledov, in sicer za navod te stroke v 1. in 2. šolskem letu. —

Daljno poročilo: »Kako more učitelj pri vsakom poučevanju skerbeti tudi za odgojo?« reševal je (slovenski) g. L. Knific (stariji) prav izvrstno. Nemci pravijo možem, ki so zmožni sestavljati take spise, da so »sehr belesen«. To velja gotovo tudi o g. K. Za vvod svojega poročila navedel je jako šaljivi prizor, kako je mati g. župniku na moč hvalila svojega sinka, ker je bil — doveršen »ne bodi prida«. Moliti, — tega pa ni znal. Ker pa take matere kratko malo niso redke, — tudi med nam jih je najti, — razvijal je g. govornik, kako naj bi šola takim napačnostim pršla v okom. Učitelj naj na to deluje ne le z lepimi besedami, ampak tudi z izgledi. V šoli naj postopa po navodih dobrih pedagogičkih spisov, osobito v smislu »Drobtinice« in »Učit. Tovarisa« itd. Priporoča naj lepe čednosti, svari pa pred strastmi, in oboje naj poodčituje s častnimi, pa po potrebi tudi s svarilnimi izgledi. Zgodovina in vsakdanje skušnje dajo tacih izgledov dokaj na izbor, in tudi g. poročevalec jih je dokaj navedel. Vsem ukom ljudske šole se dajo taki izgledi vplesti. Eden najboljših pripomočkov za dobro odgojo so tudi dobre kujige, katerih branje naj se mladini posebno priporočuje. — Sploh se more priznati, da nam je g. K. poročilo vnovič pokazalo moža, ki mnogo bere, in toraj tudi veliko vé. Izdelki take verste bi se morali priobčiti vsi po našem slov. učit. organu »Tovariš-u«, pisalcem v čast, gg. sobratom v poduk.

Zadnje poročilo: »Kaj zahteva racionalna (umoslovna) metoda od dobrih predpisov?« reševati bi bil imel g. Cetel; ker pa zarad bolehnosti ni mogel priti h konferenci, svoj izdelek pa je vendar doposlal, prebrati ga nam je dal g. nadzornik. Iz nemškega izdelka posnamem: priporočilo za razločnost (Deutlichkeit), razumevanje (Auffassung) in posnéma (Nachbildung). Mladini naj se čerte (Linien-system) dobro razložé; — vadi naj se pisava po taktiranju; vsaka poteza z roko pri pisanji naj se razloží; oblike čerk naj bodo celotne (einheitlich), proste, ne težke; velikost čerk enaka; postopa naj se pri pisanji metodično, od znanega, lahkejšega, na neznanu, težje; vvod in navod pisnim vajam naj bode vselej: kazanje na tabli; kontrola naj pri nobeni pisni vaji ne izostane, in kdor slabo piše, naj se na to še posebej pripravlja. Pridno naj se ponavlja!

Menim, da je želja opravičena, katero tu javno izrečem: Vprašanja, ki zadevajo praktične predmete ljudske šole, naj bi se že zarad tehničnih izrazov reševale edino le v domačem jeziku, v katerem moremo tudi otroke poučevati. Saj so vendar konference izmed najboljših pripomočkov za daljno učiteljevo izobraženje, in da nam z nemškimi izrazi ni mnogo, ali pa čisto nič pomagano pri otrocih slovenske narodnosti, kdo bi to tajil? S to opazko pa, Bog vé, ne želim kratko malo žaliti koga, ampak povem le to, kar po dolgoletnih skušnjah za dobro in modro spoznam. —

Poročilo gosp. bukvarničnega načelnika Pezdič-a naznanilo nam je, da je imel odbor to leto za svoje razne potrebsine na razpolaganje 36 gl.; da se je število knjig pomnožilo od 220 na 236, in da jih je nekaj še obljubljenih. Oziroma volitve novega odbora stavi učitelj Levičnik nasvèt, naj dosedanji stan t. j. odbor z načelnikom vred, nespremenjen ostane, kar je bilo tudi po aklamaciji sprejeto.

V stalni odbor so bili po nasvètu g. Knific-a voljeni tudi po aklamaciji gg. Cirman, Krek, Sudar, Bezljaj in Pezdič. —

Izmed nasvetov omenih treh; naj bi se učit. skupščina vselej sklenila s petjem avstrijsko-narodne cesarske himne; — naj se krajni šolski svèti zave-

zejo, da bi se zanikerni stariši zaradi slabega šolskega obiskovanja njihovih otrok kaznovali; in naj bi se učiteljska konferenca prihodnje leto vèršila kje drugje, a ne vedno le v Kranji. Pervi nasvèt sprejet je bil enoglasno; ostala dva z večino glasov. Za prihodnjo konferenco je določil stalni odbor: Škofjo Loko.

Poslednjič je g. pervosednik povzel še enkrat besedo, izrekel up in želje, da bi se ob letu vsi navzoči pri konferenci zopet vidili; omenil, da upa, ako je bil tačas zaradi nekaterih bolj mlačnih nekoliko strog v besedi, bodo ti uzroki odpadli. S trikratnim gromovitim slavoklicom na presvitlega vladarja je bila konferenca skončana, in zdajci so vsi navzoči navdušeno zapeli cesarsko himno. —

Po večletni navadi snidili smo se tudi letos v g. D. gostilni k skupnemu obedu. Izverstno priredjene jedi sladilo nam je: iskreno prijateljstvo, serčni razgovori, mnoge napitnice in verlo dobro spevane pesmi. In kaj bi ne? Srečni smo, da nimamo v okrajih, tako zvanih »Zvergljerjev«, tedaj tudi nikogar ni, ki bi nam kalil sladki mir. Naj ostane tako tudi v prihodnje!

Potnino nam je takoj izplačal gospod okrajni glavar sam. Hvala!

In zadnje besede mojega letošnjega poročila naj bodo: Naj se suče zemlja v urnem teku okrog solnca, da nam prej zopet zazori prijetni dan prihodnje učiteljske konference; vsem drugim gg. sobratom pa dotlej zakličem: Bog Vas obvaruj!

Rod. Podratitovski.

— **Učitelji kamniškega okraja** so imeli konferencijo dne 6. avgusta v Mengšu. Navzoči so bili razun pomočnih učiteljev oo. frančiškanov, vsi učitelji in učiteljice tega okraja.

Ob $\frac{1}{4}$ ure na 9 se je konferencija pričela. Gospod c. k. deželni solski nadzornik Rajmund Pirker, ki je s svojim pohodom počastil zbor, naznani, da je gosp. c. k. okrajni šl. nadzornik Janez Sima, vsled bolezní vdeležbe zaderžan, zato prevzame gosp. Fr. Cerar predsedstvo, pozdravi c. k. dežel. šl. nadzornika in učiteljstvo.

Ko zbor izvoli perovodji, poprime besedo g. c. k. dež. šl. nadzornik ter omeni vspehov in opazek o šolstvu na Kranjskem, kar se povečem vjema tudi s šolami tega okraja in opominja k natanjčnemu in vestnemu spisovanju uradnih spisov. Pri posameznih spisih opomni: Zapisnik (Katalog) naj ima razdeljene učence po skupinah in oddelkih. V Tedniku se tvarina kratko pa razločno omeni, ne zadostuje sama beseda n. pr. »proste vaje«, za telovadbo, ali »po Grandauerji«, za risanje. V zapisnik za vloge ni potreba celega dopisa ali ukaza spisati. Zaderžaj dopisa ali ukaza se kratko omeni, in zraven pristavi, da se je ravnati po tem, ali da se vzame na znanje. Dalje omeni inventarja, zapisnika šolske bukvarne in bukev za revne otroke. Gledé šolske bukvarne in spisov za mladino, priporoča držati se dotičnih ukazov, zlasti opazke, je li učitelj bukve prebral in za pripravne spoznal? Učitelj naj pazi, da je šola čedna, da ima učilne pripomočke v dobrem stanu, (Previdni učitelji nimajo učil n. p. prirodopisnih slik i. dr. po šoli razobešenih, marveč le to, kar ob ti uri potrebujejo, ako so stenske table, zemljevidi i. dr. dalj časa v šoli, hitro plesne ali strohne, in krajni šolski svèt bode debelo gledal, ako bode kupoval vsako drugo leto novih učil.) da otroci z bukvami za revne tako ravnajo kakor s ptujim blagom; nerabne je treba c. k. okraj. nadzorniku pokazati o priliki.

Na to pride red na referate učiteljske. Pervi govor je imel g. Fr. Zore »o spisih za mladino«. Omenja pridonosnega branja za umstveno in moralično izrejo, našteva dotične ukaze, kako tako branje ne le mladini ampak tudi odrastlim koristi, ter pridobiva šolstvu prijatelje. Konečno je še priporočal, da

naj bi se vsaka šola zapisala v družbo sv. Mohorja in naročila na »Vrtec«. — (Kar imamo »blizo, ne iščimo drugej in daleč. Vr.)

Za njim govori gđ. Leopoldina Rozman »o gospodinjstvu«. Povdarja potrebo z začetkom tega znanja pričeti v ljudski šoli, da je ženska, vzemši v roke gospodinjstvo, zmožna zaslužek svojega moža prav obračati. Začetek in prvi pogoj gospodinjstva je red, suaga, natančnost in varčnost ter vpleta obravnavo tem čednostim primernih berilnih vaj, kakor: Sloveča gostilnica, Redovnost nas varuje škode. Dalje govori o vsakdanji človeški hrani, kakoršne so: meso, ki ga nam dajo živali, živeče se od biljinstva, potem kruh in žito, zelenjave, gobe, ovočje in uporaba teh reči, voda itd. ter preide na hrano človeku le ogibno potrebno, kakor: vino in pivo, kava in čaj, mleko in pokvarjeno mleko, dišave i. dr. Pripoveduje, kakošno naj bode stanovanje, kuhinje in klet, da ne bomo terpeli na zdravji, in da nam nič pod zlo ne ide. Omeni še obleke, perila in postrežbe bolnikov.

Tretji govor o domovinstvu je govoril g. Anton Javoršek. Omenja najprej važnost zgodovine, ki je v zvezi z veroznanstvom, in nam kaže lepa in ostudna djanja. Vse, kar vidimo iz prejšnih časov nas opominja na taiste. Dogodbe naše dežele niso v zgodovini osamljene, ampak so zvezane z onimi sosednih dežel in cele države. Našteje nekaj imetnih Kranjcev iz prejšnih časov in bolj znanih avstrijskih vladarjev, ktere naj si učenci zapomnijo, in poleg tega še, kaj je ta ali on dobrega ali koristnega učinil. Učimo ljubiti mladino svojo domovino in slavno cesarsko rodovino!

Temu poročilu je nasledovala praktična vaja z otroki. G. Javoršek jo je razdelil v razlago in obravnavo berilne vaje z otroki. Pri razlagi je govoril o važnih momentih cesarja Franca I. in vzel za berilni vaji: »Lep izgled« in »Ljubezen do domovine«.

Ko so otroci odšli, se je vnel razgovor in učit. Golmajer trdi, da je treba poprej berilno vajo razlagati in potem se le spraševati. Učit. Ravnikarju so pa otroci preslabo, pretiho brali ne pazivši na ločnice; zatoraj naj učitelj najprej vzorno sam učencem berilno vajo prebere in naj h konca zahteva pripovedovanje; gosp. c. k. dežel. šl. nadzornik pravi, da se referati, ki jih učitelji pri takih prilikah slišijo, po večem radi pozabijo; zatoraj bi bilo dobro, ko bi dali dobre referate litografirati, da se v vsi celoti ohranijo. Pri tacih spisih, ki imajo poučni namen naj se bolj gleda na obseg, kakor na besedo, kajti sama lepa beseda brez dobrega jedra ne more dati spisu še veljave. Spodbuja učitelje k gorečim razgovorom, ker se ravno tam pojavijo posamezne misli, ki se konečno v splošno mnenje zlijo.

Ko je prvomestnik okr. učit. bukvarne poročal o dohodkih, stroških in darilih; o nakupljenih in nenakupljenih pa naročenih bukev je zbor to opravilo vsem dosedanjim udom izročil še za eno leto in volil mesto izstopivšega gosp. Zajca, gosp. Letnarja.

Tej volitvi je nasledovala volitev stalnega odbora. Slednjič prebere še g. Fr. Zorè predlog, v katerem izreka željo, naj bi starši, ako svojih otrok redno v šolo ne pošiljajo, zaradi zanikernosti, globo v osmih dneh, ako ne drugače po eksekutivnej poti plačevali. Tu so se pojavili pomislili in zbor izreče željo, da bi se to zgodilo, ako mogoče, toda obrok osem dni je prekratek. K sklepu spregovori še gosp. prvosednik, zahvali se gospodu c. k. dež. šl. nadzorniku za poučenje o raznih stvareh in za dana vodila, učiteljem poročevalcem pa za njihov trud. S trikratnim »živio«-klicem presvitlemu cesarju se zborovanje konča in navzoči zapojó cesarsko pesem. — Konec ob $\frac{3}{4}$ na 11. uro.

Po končanej konferenciji so šli učitelji in učiteljice k Staretu na vert čakati obeda, ki je bil okusno pripravljen. G. c. k. dež. šl. nadzornik je napil zdravico učitelstvu kamniškega okraja; njemu jo je pa napil g. Javoršek. Ker smo bili jako židane volje, se ve da tudi petja ni manjkalo. Po obedu smo se pa jeli raztekati na strani, kamor buzela z ostmi kaže, na kraj svojega poklica.

— **Iz Primorja** ima »Slov. Nar.« dvoje dopisov, v katerih učitelj učiteljem prigovarja, naj ustanové učiteljsko društvo, in si osnujejo ali vzderže kak društven časopis. Govoré o časopisu pravi, da ima biti slovenski, »nemški« šolski list nima nobenega pomena pri slovenskih solah, in »vlada bi imela tudi podpirati slovenski šolski list«. O »Učitelj. Tov.« pa pravi, naj bi bil le šolski list, in potem bi mogel biti organ prihodnjega učiteljskega društva. Odgovor na to je ob kratkem ta-le: Učit. Tov. je obdelaval v prvih letnikih (od l. 1860 začenši) skoraj samo šolske reči, naj le pregleda g. pisatelj prve tečaje. Do l. 1869 je imel tudi še precej naročnikov, ali od l. 1869 čedalje manj. — Zakaj? Pozneje! Naročniki so tudi težili: Učit. Tovariš otožno poučuje in šolskih razprav ni konca ne kraja, Učit. Tov. mora imeti bolj pisano obleko; metodike se lahko iz knjig učimo. Sedaj pa list pri naša različnih stvari, je pa premalo šolski list. — Čitateljem našega lista je gotovo znana pripovedka: »mlinar in njegov sin« — nam je tudi. (Kon. prih.)

— **C. k. spraševalna komisija za ljudske učitelje.** Predsednik: c. k. deželni šolski nadzornik Raimund Pirker. Namestovalec: ravnatelj c. k. učiteljišč Blaž Horvat. Drugi članovi so: okrajni šl. nadzornik, profesor pl. L. Gariboldi; okrajni šol. nadzornik, profesor Wilhelm Linhart; profesor Wilibald Zupančič; okraj. šl. nadzornik, gimn. profesor M. Wurner; profesor na realki Franc Kremlinger; učitelj na vadnici in okraj. šl. nadzornik Janez Sima; šolski vodja in nadučitelj A. Praprotnik; učitelj godbe, Anton Nedved in učiteljica na vadnici, Mariana Frelich.

— **VII. splošnega učiteljskega zbora** se je bilo vdežilo 1480. Iz Cislajtanije 1454, med temi iz Dunaja in predtergov 896, iz Dolenje Avstrije 281, iz Moravskega 123, iz Šlezije 38, iz Štajarskega 37, iz Češkega 31, iz Zgorenje Avstrije 31, iz Koroskega 10, iz Solnograškega 5, iz Kranjskega 1, iz Tirolov 1. — Iz Translajtanije: iz Ogerskega 13, iz Horvaskega, Slavonije in vojaške krajine 4, iz Nemskega in Ruskega 6. Kakor znano, se je zbor potegaval za Sletno šolsko obiskovanje; kakor je bil zbor sestavljen ni čuda, da je tak nasvêt obveljal. Dunajčanje morda radi vidijo, da otroci do 14. leta v šolo hodijo, a po kmetih morajo že otroci pri 10 letih pomagati starišem kruh služiti.

— **Učiteljske skušnje** se začenjajo to jesen v Ljubljani 20. oktobra. Čas za razglašenje je do 14. oktobra; na vloge pozneje došle se ne bodo ozirali. Taksa je 8 gl. za ljudske, a 10 gl. za meščanske šole.

— **Metelkova darila** ljudskim učiteljem. — Prošnje se oddajajo pötem okrajnih šolskih oblasti dež. šl. svétu do **30. septembra t. l.**

— **Šole**, srednje in ljudske, se začenjajo 16. t. m. Danes 15. t. m. se izprašujejo učenci, ki so se oglasili za srednje šole (pismeno) in naslednje dni ustmeno. — Čas, ob katerem se bodo spraševali, ki so se oglasili za učiteljišče, se bode pozneje naznanil. V pripravljavni tečaj sicer jemljejo, učence izstopivše iz ljudskih šol, a kmalu začnejo rešetati, in pleve odpadejo. Stariši ne vedo kam z otroki, naj bi raje prej premislili in preudarili, da za nastopnega učitelja tak ni, ki za silo doverši 4. ali če tudi 5. razred ljudskih šol.